

Tanúsítási tapasztalatok az Építési Vállalkozások Minősítési Rendszerében

Ez év október 1-én lesz egy éve annak, hogy az Országos Lakásügyi és Építési Hivatal, az építő- és építőanyag-ipari szakmai szervezetek, valamint a pénzügyi intézmények támogatásával az Építésügyi Minőségellenőrző és Innovációs Kht. Minősítő Irodája megkezdte tanúsítási tevékenységét az Építési Vállalkozások Minősítési Rendszerében. Az építetők és az építési tevékenység résztvevőinek érdekében létrehozott minősítési rendszer jelenleg bevezetési időszakát éli és az első tapasztalatok néhány elvi és gyakorlati kérdés tisztázást is szükségessé teszik.

Előzmények és célok

Az Építési Vállalkozások Minősítési Rendszerének célja a minősítést vállaló építőipari vállalkozások felkészültségének és referenciaképességének szakszerű, objektív és mérhető bemutatása a megrendelői igények teljes körű kielégítése érdekében.

A rendszer maga, szakmai alapjai és rendező elveurokonfórm, illeszkedik az érvényes és kidolgozás alatt álló uniós szabályozások követelményeihez, ugyanakkor valamennyi részletében a hazai építőipari gyakorlatra támaszkodik. A minősítés alapelemei kiterjednek az adott vállalkozások jogi, adminisztratív, szervezeti és pénzügyi felkészültségének, továbbá műszaki képességük, felszereltségük és kapacitásuk vizsgálatára és értékelésére.

Az Építési vállalkozók minősítési rendszere nem konkurens és nem helyettesítője az ISO tanúsítványoknak, hanem az építési ágazat befektetőinek és vállalkozóinak kölcsönös bizalomerosító eszköze a minőséget nyújtó építési tevékenység elismerése területén. Újdonsága abban rejlik, hogy a műszaki felkészültség mellett figyelembe veszi az adminisztrációs, jogi, pénzügyi és személyi feltételek teljesülését is.

Tanúsítási ismervek

A minősített cím megszerzését tervező vállalkozásoknak fontos döntési kritérium lehet a jelenleg széles körben elterjedt ISO alapú tanúsítás, a Minősített felhasználói cím és a jelen tanúsítás közötti különbség ismerete. Egy lehetséges összehasonlítás:

Az ISO bázisú Minőségirányítási Rendszerek menedzsmentcentrikusak, a tanúsított cég szervezett működését igazolják; azt, hogy egy adott gazdasági társaság képes a megrendelő igényeinek szerződésben vállalt kötelezettségek által szabályozott módon, megfelelő minőségben, költségszinten és határidőre történő kielégítésére.

A Minősített Felhasználó cím a korszerű, magas teljesítményű, engedélyezett építési termékek alkalmazásához megszerzett speciális ismeretek és a használatukban referenciákkal bizonyított jártasság tanúsítása igazolt jogállású vállalkozásoknak és társaságoknak.

A Minősített Építési Vállalkozás meghatározott építés kivitelezési tevékenység végzésében elért, referenciákkal igazolt vállalkozói felkészültség és szakmai kiválóság tanúsítása az adott vállalkozás jogi, adminisztratív, szervezeti és pénzügyi felkészültsége, műszaki képessége, felszereltsége és kivitelezői kapacitása egyidejű értékelésének alapján.

Az Építési Vállalkozók Minősítési rendszere nem állított fel külön szakmai követelményeket, nem tekinti alapfeltételnek és nem támaszkodik az önként létrehozott vagy jogszabályok alapján megszerzett tanúsításokra és engedélyekre, ezért nem végez párhuzamos vizsgálatokat. Viszont elismerjük, hogy az ISO szerinti minőségirányítási rendszerek tanúsítása, a Minősített felhasználói cím, az ÉME vagy egyéb tanúsítások megléte elősegíti a sikeres minősítést.

A tanúsítások tárgyának összevetése alapján megállapítható, hogy az ISO tanúsítás menedzsmentszemléletű, a Minősített felhasználói tanúsítvány megszerzése építésitermék-orientált, míg a Minősített építési vállalkozói tanúsítvány építési vállalkozási és szakmai irányultságú.

Tanúsítási terület

A tanúsítási terület meghatározása körültekintést igényel. Eddigi munkánk során a legtöbb kérdés ezzel kapcsolatban merült föl.

A vállalkozó által folytatott minősíthető építési, kivitelezési munkák, munkafolyamatok, munkanemek jegyzékéből a kérelmező vállalatok kiválasztják a szak-

mai felkészültségüknek megfelelő területeket, azokat az építési munkákat, munkafajtákat vagy munkanemeket, amelyre a minősítést kérik.

Ez lehet például: 3. Falazatok és egyéb kőműves szerkezetek építése vagy ennek egy része: 3.5 Kémények készítése. A referenciaépületekben ezeket a munkákat vizsgálja a tanúsító szervezet.

A munkanemek jegyzékének összeállításakor szem előtt tartottuk az európai klasszifikációt, de nagyobb felbontással, hogy a legkisebb szervezetek is azonosíthassák saját tevékenységüket. A szélesebb körű tevékenységet végző cégeknek elegendő az alaptevékenység fejezetcímét megadni, és bejelölni, hogy milyen munkafajtákat zárnak ki ebből.

Az viszont általában elkerüli a pályázók figyelmét, hogy a rendszer lehetőséget ad konkrét, nevesített anyaggal vagy szerkezettel, illetve meghatározott építési rendszerrel végzett tevékenység tanúsítására. Vagyis az önként választott tanúsítási terület testre szabható, amelyhez a tanúsító szervezet konzultációt kínál.

A tanúsítási terület szűkebb is lehet a társaság teljes tevékenységi területénél.

A minősítés és a tanúsítvány tartalma

Egy adott társaság minősítésének alapját a hivatalos cégből nyert információk, a lebonyolítás gazdasági hátterének biztosítása és a gazdasági tevékenység beszámoló adatai, a referenciák vizsgálata és az általuk igazolt szakmai eredmény, a műszaki felkészültség bemutatott adatai, valamint a műszaki és alkalmazotti állomány felkészültségének tényadatai képezik, amelyeket a kérelmező vállalkozás a minősítő szervezet adataiban közöl.

Az építető vagy a megrendelő a tanúsítványon részletesebb adatokat talál, mint az elterjedt ISO tanúsítványokon. Szeretnénk, hogy ez egyaránt előnyös legyen a vállalkozónak és a partnereinek.

A tanúsítvány tartalmazza, hogy a cím birtokosa az Építés kivitelezés, vagy az Építés kivitelezés és tervezés területén milyen minősített munkákat, munkafajtákat és

munkanemeket végez. A minősítési eljárás során megálapított Műszaki képesség szerinti besorolást és Kivitelezési szerződés nagysága szerinti besorolást, valamint a minősített munkafajták tételes jegyzékét a tanúsítvány elválaszthatatlan részét képező Melléklet tartalmazza. Tapasztalatunk szerint ez járulékos információt is érdemel.

A Műszaki képesség szerinti besorolás táblázat segítségével bemutatja, hogy a társaság az általa gyakorolt tevékenységtípusok műveléséhez milyen irányultságú műszaki képességekkel (tervezői munkahelyek, mérőeszközök, építőgépek, gépesített szerszámok stb.) rendelkezik, annak megadásával, hogy saját tulajdonú gépeivel és eszközeivel, illetve a hozzájuk tartozó felkészültséggel, vagy bérelt eszközökkel, vagy neki műszaki szolgáltatást végző alvállalkozókkal végzi a tevékenységet.

A kivitelezési szerződés nagysága szerinti besorolás összehasonlítható módon, táblázatos formában tartalmazza a társaság által az előző 3 évben elért átlagos éves építőipari forgalom és a vizsgált referenciákra vonatkozó szerződések nagyságát, az alkalmazottak éves átlaglétszámát és az elmúlt 3 évben alkalmazott műszaki vezetők számát.

Összességében elmondható, hogy a társaság részleteiben bemutatkozik, az építető pedig a tanúsítvány alapos áttekintésével megbízható, ellenőrzött információt kap döntésének meghozatalához. A megrendelő láthatja a pénzügyi teljesítés határait, a munkavállalók számát, felkészültségét és azt is, hogy saját eszközeivel vagy alvállalkozókkal dolgozik-e a vállalkozó.

A minősítési tanúsítvány határozatlan időre szól, visszavonásig érvényes.

A rendszergazda ÉMI Kht. mellett fennállásáig az OLÉH, az ÉVOSZ és a MALOSZ rendezvényein, kiadványaiban és honlapján szakmai propagandát fejt ki, és az ÉMI Kht.-val egyeztetett módon folyamatosan közléseket a rendszerrel kapcsolatos információkat, a sikeresen minősített vállalkozók névsorát és adatait.

Dr. Hornok Antal
az ÉMI Kht. Minősítő Iroda vezetője